

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017-10-25**

Psykiatriska kliniken
Klinik

Skånes universitetssjukhus Lund
Ort

Mona Soholat och Anders Mårtensson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Lunds psykiatri har ett upptagningsområde på 230 000 invånare och innefattar 8 kommuner: Lund, Kävlinge, Staffanstorps, Arlövs, Lomma, Eslövs, Höör och Hörby. Utöver psykiatriska kliniken på Baravägen i Lund finns öppenvårdsenheter i Eslöv och Arlöv. Kliniken har 91 slutenvårdsplatser varav 75 akutvårdsplatser inklusive 3 PIVA-platser samt 16 öppna rehabiliteringsplatser/mellanvård samt ÖV-mottagningar. Av de 75 slutenvårdsplatserna är 8 platser en alkoholavgiftningsavdelning samt beroendeöppenvård med bl a en LARO-mottagning.

Kliniken har också regionövergripande verksamheter som en ätstörningsenhet med heldygnsvård/plaster/dagvård och öppenvård, könsidentitetsmottagning, dövmottagning samt konsultationsteam VUB för vuxna med utvecklingsstörning och svåra beteendeproblem. En stor andel av klinikens patienter är unga individer utifrån Lunds position som en stor universitetsstad. Vår uppfattning är att patientsammansättningen och sjukdomspanoramata är tillräckligt varierat vilket bidrar till att ST-läkarna får en allsidig tjänstgöring och kan därmed uppfylla målbeskrivningen. För övrigt har vårdgivaren, Region Skåne skriftliga riktlinjer för genomförande och utvärdering av ST samt också plan för att främja lika rättigheter.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Antal ST-läkare på kliniken är 23, varav en är överanställd. Ungefär hälften av ST-läkarna innehar ST-tjänst enligt SOFS 2015:8. Kliniken har idag ett fåtal vakanser på specialistsidan (40 specialister) och samtliga huvudhandledare är specialistläkare i psykiatri. Samtliga huvudhandledare förutom en har genomgått handledarutbildning och denna huvudhandledare kommer att gå handledarutbildningen vid nästa tillfälle som är om några månader. Den ordinarie studierektorn som är föräldraledig för tillfället, är specialistläkare i psykiatri och har genomgått handledarutbildning. Den vikarierande studierektorn (specialistläkare i psykiatri) som har precis tillträtt saknar handledarutbildning, men tänker gå handledarutbildning så snart ett tillfälle ges. Hon har en lång erfarenhet av handledning och kliniskt arbete. ST-läkarna har en nytillträdd ST-chef som dock

inte kunde vara med på vår inspektion. Det finns uppdragsbeskrivning för studierektorn.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Kliniken har sen några år tillbaka flyttat till en byggnad som är kulturmärkt. Byggnaden hyrs av en utomstående aktör och fick renoveras åt kliniken. Dessvärre förekommer det dock problem med ventilationen samt säkerheten på akutmottagningen då det saknas sluss vid akutmottagningens ingång. Man har haft incidenter med våld på akutmottagningen utifrån bla detta. Man planerar dock att bygga sluss till akutingången i början av 2018. ST-läkarna har fö eget rum när de jobbar på ÖV, men det förekommer brist på arbetsplats när man jobbar inom slutenvården. ST-läkarna har därför en bärbar dator när de tjänstgör inom slutenvården men likväl saknar de ibland arbetsrum där de kan jobba ostört. Det finns ett ST-rum men det finns för få platser och enstaka fungerande datorer samt att det ibland är bokat av någon annan varför ST-läkarna inte kan använda det. ST-läkarna saknar också möjlighet till förvaring av egna böcker på arbetsplatsen. Vidare saknas tillgång till vissa diagnostiska manualer och skattningsinstrument som hjälpmedel i ST-läkarnas kliniska arbete. Klinikledningen har angett att detta nu ska åtgärdas. De får alla DSM-5 när de tillträder sin ST-tjänst. Jourrummen anses ha god standard.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Individuella utbildningsprogram har kommit till senaste månaden vilka kan behöva kompletteras och revideras framöver utifrån behov. Jourtjänstgöringen tillgodoser kraven på att målbeskrivningen och utbildningsbehovet kan uppfyllas.

Uppfattningen är till och med att ST-läkarna går för många jourer på bekostnad av slutenvårds- och öppenvårdstjänstgöring. Jourtjänstgöringen anpassas till verksamhetens behov. Vissa kliniska tjänstgöringar har också fått förlängas utifrån verksamhetens behov.

Det saknas strukturerad introduktion för ST-läkarna inom respektive enhet. De får skriftlig information om ST-tjänstgöringen när de startar sin ST.

Klinikens har ett antal legitimerade läkare som vikarierar i väntan på ST. De saknar individuella utbildningsprogram. De får dock ett introduktionsbrev inför tjänstgöringen och de handleds av studierektorn och bjuds in till utbildningstillfällen.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☒
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

EHandledning och uppföljning

Vårdgivaren har förslag på struktur för handledarsamtalen med huvudhandledare. ST-läkarna har regelbundna handledarsamtal med sina huvudhandledare. De genomförs utifrån ST-läkarnas behov framför allt och vår uppfattning är att de inte är alltid strukturerade och följer inte heller utbildningsprogrammet. Handledningen dokumenteras oftast inte av ST-läkarna och likaså dokumenterar ST-läkarna inte heller alltid sina uppnådda kompetenser. Samtliga ST-läkare har en huvudhandledare. Vikarierande underläkare handleds av studierektorn. ST-läkarnas kompetensutveckling bedöms fortlöpande genom specialistkollegium och medsittningar. Studierektorn följer också upp ST-läkarnas kompetensutveckling årligen.

ST-chefen håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Handledarutbildningen omfattar handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-
kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar
men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter
och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

För de allmänna ST-målen erbjuder vårdgivaren gemensamma kurser (LeKo). De specialistspecifika ST-målen tillgodoses genom Metis-kurser och dylikt. För ST-läkarna ST-seminarier var 3:e vecka som anordnas av ST-studierektorn utifrån ST-läkarnas önskemål. ST-läkarna får också LPT-utbildning av sin ST-chef. ST-läkarna har enligt sitt ST-kontrakt möjlighet till självstudier motsvarande 2 timmar/vecka på arbetstid om verksamheten tillåter. Tyvärr innebär dock detta i praktiken att ST-läkarna får sällan denna möjlighet enligt enkätsvaret och vårt samtal med ST-läkarna. På ÖV har de dock större möjlighet att kunna sparra tid för självstudier.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-
kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar
men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter
och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Kliniken har ett flertal disputerade läkare och det pågår ett flertal forskningsprojekt på kliniken. Man har inga svårigheter att erbjuda kvalificerad handledning till ST-läkarnas vetenskapliga arbete. Det förekommer inte heller några svårigheter för handledning och uppföljning av kvalitetsarbete.

Två av ST-läkarna är doktorander och en tredje är docent.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-
kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar
men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.

- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Utifrån enkätsvaren och vårt samtal med ST-läkarna upplever de allra flesta ST-läkare att de saknar ibland förutsättningar att utveckla sin ledarskapskompetens och att kunna få återkoppling och handledning på detta. Flertalet handledare instämmer delvis i detta men de lyfter också upp att ST-läkarna agerar som ledare i sin roll som jourläkare på akuten, vid rondarbete och dylikt.

ST-läkarna har fått möjlighet att delta i utvecklingsarbete gällande säkerheten på akuten och det efterlyses fler liknande möjligheter för ST-läkarna att kunna få vara delaktiga i arbetsmiljöfrågor

Vårdgivaren erbjuder ledarskap-ST.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Styrkor

- Kliniken har inga svårigheter med rekrytering och få vakanser på specialistsidan. Man har också flera ST-läkare och överanställer dessutom ST-läkare.
- Hög vetenskaplig nivå och forskning och arbete för att bygga broar mellan forskningsvärlden och den kliniska världen.
- Engagerade och stöttande huvudhandledare.
- Engagerade ST-läkare.
- Varierat patientutbud.
- God teoretisk internutbildning med ST-seminarier och dylikt.

Svagheter

- Bristande introduktion.
- Viss avsaknad av struktur gällande utbildningsprogram och handledning.
- Brist på möjlighet till självstudier på arbetstid.
- Delvis brist på fungerande arbetsplatser för ST-läkarna inom slutenvården.

Förbättringspotential

- Låt ST-läkarna ta fram introduktionsriktlinjer för respektive enhet som en del av sitt kvalitetsarbete.
- Handled ST-läkarna när de leder det kliniska arbetet såsom på ronder, behandlingskonferenser och liknande.
- Handled ST-läkarna när de handleder AT-läkare och läkarstudenter.
- Ta hand om ST-läkarnas synpunkter gällande arbetsmiljön.
- Ta hjälp av vårdgivarens instruktion för handledning i syfte att kunna få struktur i detta.
- Önskvärt att ge ST-läkarna utrymme till självstudier på arbetstid.